

Коллектив авторов

**Гербовник дворянских родов Царства
Польскаго**

Часть I

УДК 93
ББК 63.3
К60

Коллектив авторов
К60 Гербовник дворянских родов Царства Польского: Часть I / Коллектив авторов – М.: Книга по Требованию, 2023. – 250 с.

ISBN 978-5-517-93795-7

Положением о дворянстве в Царстве Польском, высочайше утвержденном 25 июня 1836 г., а также в соответствии с 65-й статьей этого Положения, составление Гербовника польского дворянства было возложено на Герольдию. В результате кропотливой и длительной работы к 1850 году было разработано и описано 135 гербов, относящихся к 389 польским фамилиям. Все польское дворянство было распределено на три части: титулованные дворянские семьи, фамилии, получившие дворянство до 1836 года и, наконец, причисленные к благородному сословию семьи после 1836 года. Среди польской знати особо выделены два княжеских и свыше ста графских родов. Текст описаний опубликован одновременно на русском и польском языках. Репринтное издание по технологии print-on-demand с оригинала 1853 года

ISBN 978-5-517-93795-7

© Издание на русском языке, оформление
«YOYO Media», 2023
© Издание на русском языке, оцифровка,
«Книга по Требованию», 2023

Эта книга является репринтом оригинала, который мы создали специально для Вас, используя запатентованные технологии производства репринтных книг и печати по требованию.

Сначала мы отсканировали каждую страницу оригинала этой редкой книги на профессиональном оборудовании. Затем с помощью специально разработанных программ мы произвели очистку изображения от пятен, клякс, перегибов и попытались отбелить и выровнять каждую страницу книги. К сожалению, некоторые страницы нельзя вернуть в изначальное состояние, и если их было трудно читать в оригинале, то даже при цифровой реставрации их невозможно улучшить.

Разумеется, автоматизированная программная обработка репринтных книг – не самое лучшее решение для восстановления текста в его первоизданном виде, однако, наша цель – вернуть читателю точную копию книги, которой может быть несколько веков.

Поэтому мы предупреждаем о возможных погрешностях восстановленного репринтного издания. В издании могут отсутствовать одна или несколько страниц текста, могут встретиться невыводимые пятна и кляксы, надписи на полях или подчеркивания в тексте, нечитаемые фрагменты текста или загибы страниц. Покупать или не покупать подобные издания – решать Вам, мы же делаем все возможное, чтобы редкие и ценные книги, еще недавно утраченные и несправедливо забытые, вновь стали доступными для всех читателей.

составленію Гербовника дворянъ, утвержденныхъ въ семь достоинствъ на основаніи вышеизъясненнаго Положенія.

Для исполненія сего надлежало предварительно составить отчетливый списокъ лицамъ утвержденнымъ въ дворянствѣ, съ раздѣленіемъ ихъ на фамиліи по употребляемымъ гербамъ. Трудъ этотъ исполненъ Канцелярією Общаго Собранія Сената и самый Списокъ Дворянамъ былъ въ свое время напечатанъ, послѣ чего уже учрежденный изъ среды Герольдіи и Канцеляріи Общаго Собранія Сената Комитетъ, подъ предсѣдательствомъ Оберъ-Прокурора, могъ заняться составленіемъ Гербовника.

Двѣ первыя части онаго удостоились Высочайшаго утвержденія, первая въ 10 (22) день Октября 1850 года, а вторая въ 16 (28) день Генваря 1851 г.

Предаваемая нынѣ тиспенію Первая Часть заключаетъ въ се-

Królestwa, na mocy wyżej pomienionego Prawa wylegitymowanej.

W wykonaniu tego, należało poprzednio ułożyć dokładny spis wylegitymowanej Szlachty z rozdziałem onęj na rodziny według używanych herbów. Pracę tę uskuteczniła Kancellarya Ogólnego Zebrania Senatu i sam Spis Szlachty w swoim czasie drukiem ogłoszony został, poczem dopiero osobny Komitet, złożony z grona Heroldyi i Kancellaryi Ogólnego Zebrania Senatu, pod przewodnictwem Naczelnego Prokuratora, mógł zająć się ułożeniem Herbarza.

Dwie pierwsze części onego zaszczycone zostały Najwyższem zatwierdzeniem, pierwsza w dniu 10 (22) Października 1850 roku, druga zaś w dniu 16 (28) Stycznia 1851 roku.

Część ogłaszająca się obecnie drukiem zawiera w sobie trzy

бъ три Отдѣленія, соотвѣтствующія тремъ разрядамъ, на которые Положеніемъ 1836 года и Закономъ 1840 года о Почетныхъ Достоинствахъ раздѣляется Дворянство Царства.

Первое Отдѣленіе содержитъ въ себѣ тѣ роды, которые отличены почетными титулами, составляющими для дворянъ, по выраженію закона, высшую степень именитости. Во второмъ заключаются роды приобрьвшіе дворянство до изданія Положенія 1836 года, а въ третьемъ тѣ, которые приобрьли дворянское достоинство послѣ изданія означеннаго Положенія.

Размѣщеніе гербовъ въ Первомъ Отдѣленіи, по малочисленности дворянъ къ нему принадлежащихъ, не требовало особенной системы. Во второмъ же и третьемъ Отдѣленіяхъ принять алфавитный порядокъ гербовъ, какой соблюдаемъ былъ во всѣхъ прежнихъ Гербовникахъ Польскихъ, ибо геральдика Польская имѣетъ ту особенность, отлича-

Oddziały, odpowiadające trzemъ kategoriomъ na jakie powołane Prawo z roku 1836 w związku z Prawem o tytułach honorowych z roku 1840 Szlachtę Królestwa rozdzieliło.

Pierwszy Oddział obejmuje rodziny zaszczycone tytułami honorowemi stanowiącemi dla Szlachty, wedle wyrazów ustawy, wyższy stopień znamienitości. Drugi zawiera rodziny, które nabyły stanu Szlacheckiego przed ogłoszeniem Prawa z roku 1836, trzeci zaś rodziny które nabyły tego stanu po ogłoszeniu tegoż Prawa.

Uporządkowanie herbów w pierwszym Oddziale z powodu niewielkiej ilości szlachty do tegoż należącej, nie wymagało osobnego systematu. W Drugim i Trzecim, przyjęty został porządek abecadłowy podług herbów, tak jak to miało miejsce we wszystkich dawniejszych Polskich Herbarzach. Heraldyka albowiem Polska w tém jest szczególną i od

ющую ее отъ прочихъ, что въ ней каждый гербъ носить свое названіе и употребляется иногда множествомъ разныхъ фамилій, доказательствомъ чего служить и сей Гербовникъ, въ которомъ 135 описанныхъ гербовъ относятся къ 389 фамиліямъ.

Въ описаніи гербовъ Комитетъ, соображаясь съ закономъ относительно краткости изложенія, старался по возможности примѣниться въ геральдическихъ выраженіяхъ къ болѣе обработанной терминологіи другихъ языковъ, и вмѣстѣ преодолѣть тѣ трудности, какія представлялись при соглашеніи редакціи обонхъ текстовъ въ духъ того и другаго языка.

Наконецъ самое изданіе, возложенное Княземъ Намѣстникомъ на Оберъ-Прокурора, могло осуществиться не прежде, какъ по изготовленіи политипажныхъ гербовъ, заказанныхъ въ С. Петербургѣ лучшимъ художникамъ. Въ рисунокъ гербовъ, для большей явственности

инныхъ odmienną, że w niej każdy herb ma swoją osobną nazwę, i często przez liczne rodziny jest używanym. Dowód tego widzieć można i w niniejszym Herbarzu, w którym 135 opisanych herbów odnosi się do 389 rodzin.

W opisywaniu herbów pragnąc Komitet zadosyć uczynić woli prawa, co do krótkości wykładu, starał się ile możności zbliżyć się w użyciu wyrazów heraldycznych do najbardziej wyrobionego słownictwa innych języków, a zarazem zwalczyć trudności, jakie się nastęrczały przy pogodzeniu redakcyi obu tekstów, stosownie do ducha jednego i drugiego języka.

Nakoniec same wydanie, które J. O. Książę Namiestnik raczył polecić Naczelnemu Prokuratorowi, nie dało się wcześniiej uskutecznić, jak po ukończeniu drzeworytów herbów u najlepszych Rytowników w Petersburgu zamówionych. W rysunku herbów, dla wydatniejszego oddania głó-

главныхъ изображеній, опущено означеніе цвѣта полей условными знаками, такъ какъ въ описаніи герба всегда упоминается и цвѣтъ его поля. Для соблюденія же единообразія въ печати, отлить въ С. Петербургѣ особый шрифтъ на оба текста.

Въ концѣ книги приложены два Алфавитные Указателя, одинъ гербамъ, а другой дворянскимъ родамъ ихъ употребляющимъ.

wnych rysów, opuszczono oznaczenie kolorów ich pól pewnemi znakami, gdyż w opisie każdego herbu kolor jego pola jest wymieniony. Dla zachowania zaś jednostajności w druku osobne pismo do obydwóch tekstów w Petersburgu odlaném zostało.

W końcu dzieła dołączone są dwa Wykazy Alfabetyczne, jeden herbów, a drugi familii Szlacheckich które tychże herbów używają.

СОДЕРЖАНІЕ

Iой ЧАСТИ ГЕРБОВНИКА.

T R E Ś Ć

CZĘŚCI I^{ej} HERBARZA.

	<i>Стран.</i>		<i>Stron.</i>
Отдѣленіе I. Гербы дворянскихъ родовъ титулами отличенныхъ	1	ODDZIAŁ I. Herby rodzin szlacheckich tytułami honorowymi zaszczyconych	1
Отдѣленіе II. Гербы родовъ, приобрѣвшихъ дворянство до 16 (28) Августа 1836 г.	33	ODDZIAŁ II. Herby rodzin, które nabyły szlachectwo przed d. 16 (28) Sierpnia 1836 r.	33
Отдѣленіе III. Гербы родовъ, приобрѣвшихъ дворянство послѣ 16 (28) Августа 1836 года.	191	ODDZIAŁ III. Herby rodzin, które nabyły szlachectwo po dniu 16 (28) Sierpnia 1836 roku.	191
ПРИЛОЖЕНІА:		D O D A N Y:	
1. Алфавитный указатель гербовъ	223	1. Wykaz alfabetyczny Herbów	223
2. Алфавитный указатель дворянскихъ родовъ	227	2. Wykaz alfabetyczny Rodzin Szlacheckich.	227

ОТДѢЛЕНІЕ I.

ГЕРБЫ

АВОРЯНСКИХЪ РОДОВЪ

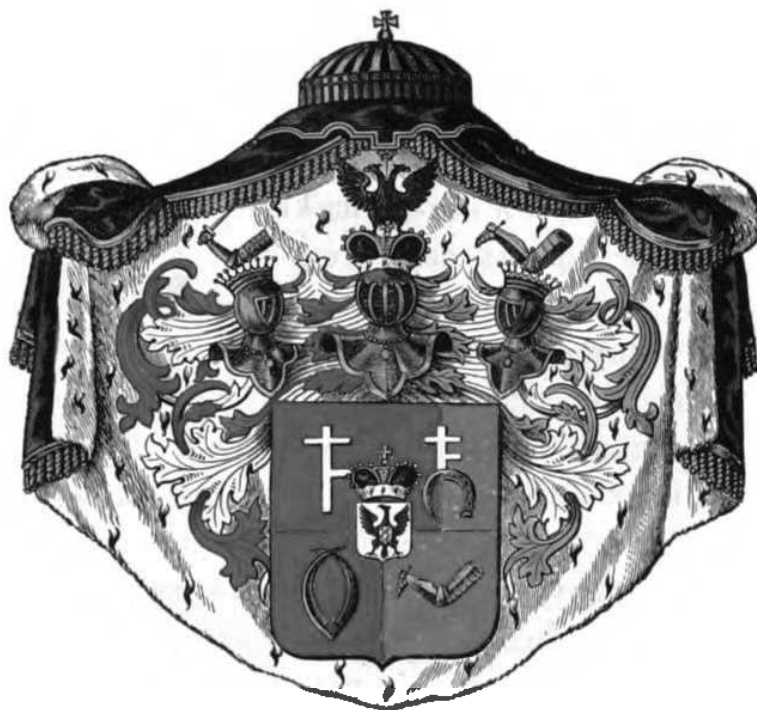
ТІТУЛАМИ ОТЛІЧЕННЫХЪ.

ODDZIAŁ I.

HERBY

RODZIN SZLACHECKICH

TYTULAMI HONOROWEMI ZASZCZYCONYCH.

ГЕРБЪ
КНЯЗЕЙ
ЯБЛОНОВСКИХЪ.

Въ щитъ четырехпольномъ на-
 кинуть щитокъ съ княжескою ко-
 роною, въ серебряномъ полъ ко-
 торого черныи орель, головою

HERB
KSIĄŻĄT
JAWŁONOWSKICH.

Na środek tarczy przeciwier-
 towanéj, rzucona tarcza mniejsza,
 mitrą książęcą nakryta, na której
 w polu srebrném orzeł czarny,

вправо, а на груди орла также щитокъ съ шахматнымъ голубо-серебрянымъ полемъ. Въ поляхъ щита: въ первомъ, красномъ, серебряный полуторный крестъ; во второмъ, наполь-раздѣленномъ, въ правой красной половинѣ коса остреемъ внутрь, а концемъ внизъ; въ лѣвой же, голубой, половина подковы вверху съ косою соединенной; въ точкѣ ихъ соединенія серебряный полуторный крестъ; въ третьемъ, красномъ полѣ, двѣ косы накрестъ, остреемъ внутрь, а концами вверху; въ четвертомъ же, голубомъ полѣ, золотая вооруженная нога, согнутая въ колѣнѣ и ступлею обращенная вправо. Надъ щитомъ три шлема, средній съ княжескою короною прямо, а крайніе съ графскими коронами къ нему въ поль-оборота, всѣ три съ золотыми рѣшетками и съ золотыми же на цѣпяхъ висящими медалями. Въ наверхъ перваго шлема золотая вооруженная рука, согнутая въ локтѣ и съ обнаженнымъ мечемъ, вправо; въ наверхъ втораго шлема черный двуглавый орелъ, а въ наверхъ третьяго, такая же какъ въ четвертомъ полѣ вооруженная нога. Наметь, начиная отъ половины средняго

глову вправо, тarczę małą na piersiach biało i niebiesko szachowaną mający. W polach głównej tarczy: w pierwszym czerwonym, krzyż srebrny półtoraczny; w drugim dwudzielnym, w prawej połowie czerwonej, kosa ostrzem do środka, a końcem na dół; w lewej połowie, w polu niebieskim, pół podkowy z tąż kosa w górze zetkniętej; na zetknięciu kosi z podkową, stoi krzyż srebrny półtoraczny; w trzecim polu czerwonym dwie kosi na krzyż ostrzem do środka, a końcami w górę; w czwartym zaś niebieskim, noga zbrojna złota w kolanie zgięta, stopą w prawo skierowana. Nad tarczą trzy hełmy, z tych środkowy z mitrą książęcą wprost, a obadwa skrajne koronami hrabiowskimi nakryte, ku niemu zwrócone, wszystkie trzy z kratkami złotymi i takimiż medalionami, na łańcuchach zawieszonemi. W szczycie pierwszego hełmu, ręka zbrojna złota w łokciu zgięta, z mieczem do cięcia w prawo; w szczycie drugiego hełmu, czarny orzeł dwójgłowy; a w szczycie trzeciego hełmu noga zbrojna, jak w czwartym polu głównej tarczy. Labry, poczynając od połowy środkowego hełmu, z prawej strony